

Projectplan Vispassage tussengemaal Lage Abtswoudsepolder Gemeente Midden-Delfland

Opsteller:	E. Jansens – Molenaar
Status:	Definitief
Projectfase:	Ontwerpfase
Projectnummer:	702081-05
Datum:	29 september 2020

1. Inleiding	3
2. Beschrijving van het betrokken werk	4
2.1 Locatie	4
2.2 Aanleiding	5
2.3 Uit te voeren werkzaamheden	5
2.4 Relatie met het bestemmingsplan	6
2.5 Relatie met de legger, beheer en onderhoud	6
2.6 Relatie met de beleidsregels	7
2.7 Relatie met vergunningen/meldingen en andere besluiten	7
3. Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd	8
3.1 Werkmethode	8
3.2 Bouwlogistiek en planning	8
4. Beschrijving van de te treffen voorzieningen	9
4.1 Onderzoeken	9
4.2 Beperken nadelige effecten	10
4.3 Monitoring tijdens uitvoering	10
5. Procedure	11
5.1 Betrokken partijen/vooroverleg	11
5.2 Rechtsbescherming	11
5.3 Financieel nadeel	11
Bijlagen	12
Bijlage 1: Overzicht kadastrale percelen	12
Bijlage 2: Schetsontwerp	13

1. Inleiding

Het Hoogheemraadschap van Delfland (hierna Delfland) is belast met de zorg voor het watersysteem in zijn beheergebied. Deze zorg omvat het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater, het beheer van de waterkeringen, het kwantiteitsbeheer van het grondwater en de zuivering van stedelijk afvalwater.

De Waterwet en de op grond daarvan vastgestelde Omgevingsverordening Zuid-Holland schrijven voor dat Delfland met betrekking tot het beheer van het watersysteem een beheerplan opstelt, dat is afgestemd op het Nationale Waterplan en het Provinciale Waterplan Zuid-Holland.

Delfland heeft in het Waterbeheerplan 2016-2021, het strategisch werkplan van Delfland, de doelen en maatregelen voor de periode 2016-2021 vastgelegd. Hieronder valt een aantal maatregelen op het gebied van ecologische waterkwaliteit.

Ecologische waterkwaliteit

De watergangen vormen de leefomgeving van planten en dieren. In een watersysteem met een goede ecologische toestand vinden planten en dieren genoeg plaatsen om zich te vestigen, te ontwikkelen en te verplaatsen. Daarbij levert de waternatuur een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de leefomgeving. Het gaat onder andere om:

- De Kaderrichtlijn water
- Vismigratie
- Waterkwaliteit in lokaal water

Om de doelstellingen op het gebied van ecologische waterkwaliteit te behalen, zijn maatregelen geformuleerd. Daartoe moeten waterstaatswerken worden aangelegd en gewijzigd. De Waterwet schrijft voor dat de waterbeheerder (in dit geval Delfland) een projectplan moet vaststellen bij de aanleg of wijziging van waterstaatswerken door of vanwege de waterbeheerder. Waterstaatswerken zijn:

- een oppervlaktewaterlichaam (water, waterbodems, oevers, flora en fauna);
- een bergingsgebied;
- een waterkering;
- een ondersteunend kunstwerk, zoals stuwen, gemalen en duikers.

Het projectplan bevat ten minste de beschrijving van de te wijzigen en/of aan te leggen waterstaatswerken, de uitvoeringswijze en de voorzieningen om nadelige invloeden te beperken of te voorkomen. Bij het opstellen van het projectplan is getoetst in hoeverre deze werkzaamheden passen binnen de doelstellingen van de Waterwet.

Dit projectplan behandelt de aanleg van een vispassage bij het tussengemaal van de Lage Abtswoudsepolder (objectnummer 208130). De aanleg heeft als doel om het tussengemaal van de Lage Abtswoudsepolder vispasseerbaar te maken.

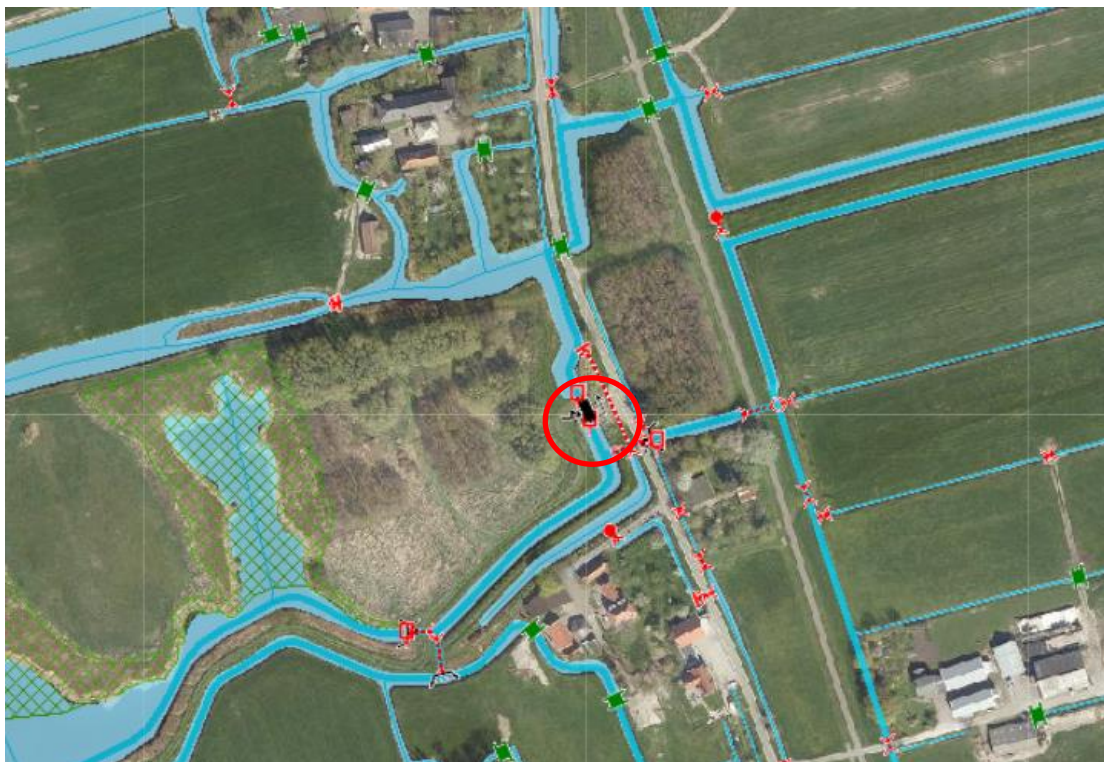
Voorgaande besluitvorming

In de Verenigde Vergadering van 25 juni 2020 is het investeringsplan en uitvoeringskrediet voor 5 vispassages beschikbaar gesteld. Deze vispassage bij het tussengemaal van de Lage Abtswoudsepolder is een van deze 5 vispassages.

2. Beschrijving van het betrokken werk

2.1 Locatie

Het tussengemaal van de Lage Abtswoudsepolder ligt tussen de adressen Abtswoude 62 en 64 in Schipluiden (2636 EE, Schipluiden, gemeente Midden-Delfland).

Een overzicht van de kadastrale percelen is in bijlage 1 opgenomen.

2.2 Aanleiding

Het tussengemaal van de Lage Abtswoudsepolder voert water af vanuit de Holierhoekse en Zouteveensepolder naar de Lage Abtswoudsepolder. Dit gemaal is momenteel niet te passeren voor vissen. De huidige 2 pompen zijn niet visvriendelijk, waardoor vissen deze niet kunnen passeren. Ook is er geen manier voor de vissen om naar benedenstrooms de polder in te migreren. Zodoende is bekeken in hoeverre dit knelpunt in de vismigratie kan worden opgelost.

Het vervangen van de pomp is bij dit gemaal minder interessant om het gemaal vispasseerbaar te maken. De pomp van dit gemaal staat ca. 70% van de tijd niet aan. Vervangen van de pomp zou eenzijdige vismigratie opleveren. Om tweezijdige vismigratie te realiseren alsnog een vispassage aangelegd moeten worden.

Pilot Smart Vislift

Door het bedrijf Vislift is een nieuw concept voor vismigratie ontwikkeld. Delfland wilt deze zogenaamde 'Smart vislift' bij dit gemaal toepassen als pilot. Mede om te onderzoeken of dit concept interessant is voor een bredere toepassing binnen Delfland.

De Smart Vislift is vaker toegepast als migratievoorziening bij stuwen. Water stroomt via de stuw van hoog naar laag, en de vissen kunnen makkelijk de stuw passeren. De Smart Vislift zorgt er bij een stuw voor dat de vis van laag naar hoog de stuw kan passeren.

Bij een gemaal is dit een ander verhaal: deze pompt het water van laag naar hoog. Bij dit specifieke gemaal is de pomp niet visvriendelijk en dus niet passeerbaar voor vissen van laag naar hoog. Ook is het aantal draaiuren van dit gemaal beperkt.

De Smart Vislift moet er bij dit gemaal voor zorgen dat deze dus zowel van laag naar hoog, als van hoog naar laag te passeren is. Deze variant van de Smart Vislift is nog niet eerder bij een gemaal toegepast, ook niet bij andere waterschappen. Met de uitbreiding van dit gemaal met de Smart Vislift kunnen vissen het gemaal, ongeacht of deze aan staat of niet, veilig passeren.

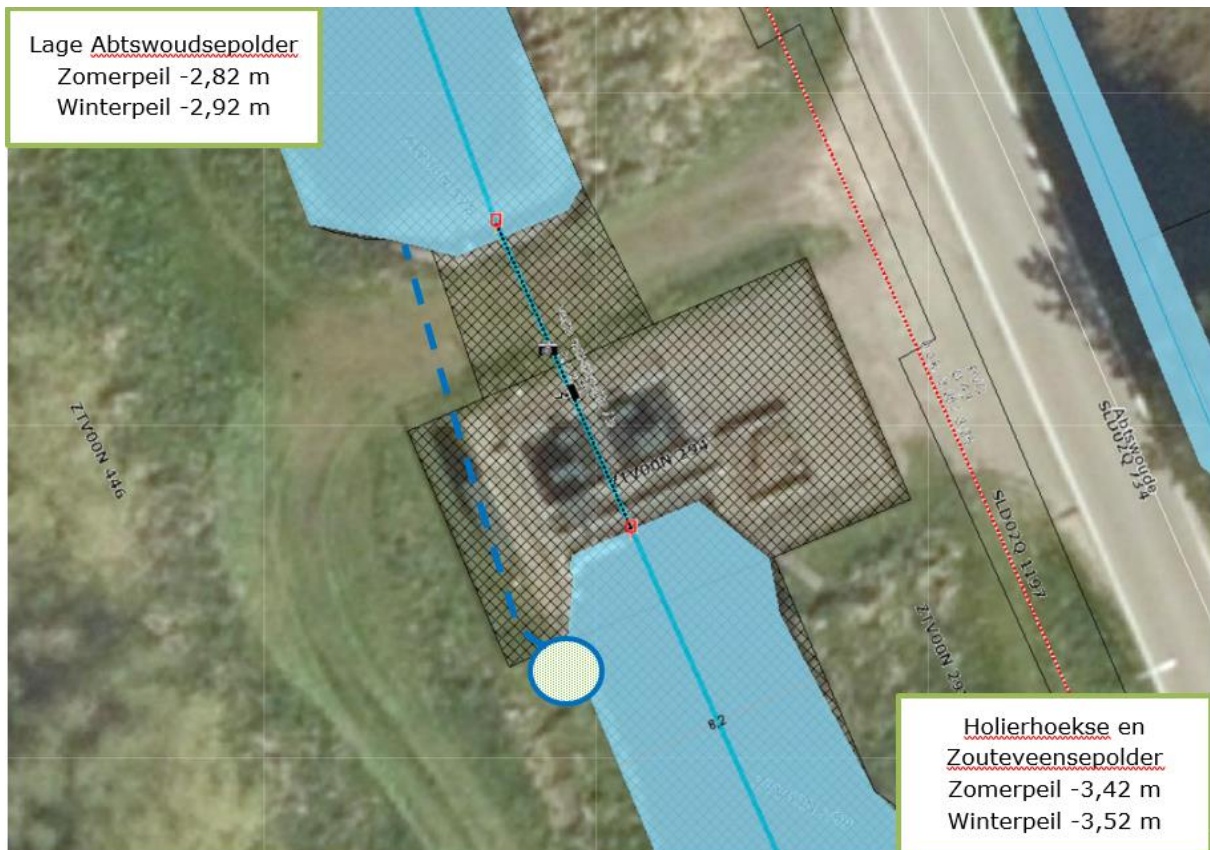
2.3 Uit te voeren werkzaamheden

De vispassage zal bestaan uit een rond compartiment met daarin een pomp en een aantal afsluiters om de vloeistofstromen te kunnen sturen en reguleren. Het ronde compartiment heeft een diameter van 3,28 m en zal gezien vanwege bodemopbouw gefundeerd worden. Het Vislift Up-compartiment zal aangesloten worden op 2x 630 mm leidingen, die verbonden worden met het polderwater beneden- en bovenstrooms. Bij het instroomgedeelte van de leiding zal zowel boven- als benedenstrooms een afsluiter worden geplaatst welke met de hand kan worden bediend. Hierdoor kan er in het Vislift-compartiment in het droge onderhoud gepleegd worden.

Deze nieuwe vispassage zal geen invloed hebben op de huidige waterbouwkundige en hydraulische systeem. Dit komt omdat de vislift los staat van het gemaal en hierop geen invloed zal uitoefenen. De afvoer van de vislift zal ook minimaal zijn waardoor het effect op de waterhuishouding minimaal en verwaarloosbaar is.

De volgende werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden:

- Plaatsen van de vispassage (bestaande uit één rond compartiment);
- Aanbrengen van leidingen (500 - 630 mm) die verbonden worden met het polderwater boven- en benedenstrooms.
- Bij het instroomgedeelte van de leidingen, zowel boven- als benedenstrooms, wordt een afsluiter geplaatst (handbediend) om de vispassage droog te kunnen zetten voor bv. onderhoud.
- Het plaatsen van 2 drijfbalken (boven- en benedenstrooms) om vuil tegen te gaan.
- Het plaatsen van een hekwerk om de vispassage.
- Het verhogen van de meetpunten, i.v.m. arbo-eisen.

In bijlage 2 is het schetsontwerp van de Vislift opgenomen.

2.4 Relatie met het bestemmingsplan

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project zal worden uitgevoerd het bestemmingsplan 'Buitengebied Gras' vastgesteld. De gronden zijn bestemd als Bedrijf, met functieaanduiding Gemaal, waarde – archeologie 3, Water en Natuur. De voorgenomen activiteit past binnen het geldende bestemmingsplan.

2.5 Relatie met de legger, beheer en onderhoud

De vispassage is niet opgenomen in de Legger. Door het aanleggen van de waterstaatswerken moet de Legger worden gewijzigd.

De vispassage is beheer en onderhoud bij Delfland. Met het bedrijf dat de vispassage plaatst, zijn voor het eerste jaar nadere afspraken gemaakt over beheer, onderhoud en monitoring.

De aanleg van de vispassage zoals omschreven in dit projectplan zal worden opgenomen in de eerstvolgende wijziging van de Legger.

2.6 Relatie met de beleidsregels

De volgende beleidsregels van Delfland zijn van toepassing op het project:

- Algemeen Waterkeringenbeleid
- Beleidsregel kunstwerken in wateren
- Beleidsregels Werken in het profiel van wateren
- Visie Vismigratie

Het technisch ontwerp van het waterstaatswerk voldoet aan de beleidsregels:

Voor een dergelijke vispassage is (nog) geen specifiek beleid. Het gaat hier echter wel om een werk wat invloed zou kunnen uitoefenen op de samenhangende werking van een groter waterhuishoudkundig systeem. Omdat de constructie (op onderdelen) vergelijkbaar is met inlaatconstructies zijn de daarop van toepassing zijnde randvoorwaarden uit het beleid gehanteerd. Hierdoor kunnen er tussen beide polders geen kortsluiting of kwelstromen ontstaan.

Er is nagegaan of de vispassage op enige manier negatieve invloed uit kan oefenen op de (werking) van het watersysteem of de taakuitoefening van het hoogheemraadschap. Hieruit is gebleken dat dit niet het geval is. De vispassage zal namelijk náást het bestaande watersysteem aangebracht worden en staat met de werking los van overige peilregulerende kunstwerken die al aanwezig zijn en blijven. Kortom, de systemen zullen los van elkaar opereren zonder elkaar in negatieve zin te beïnvloeden.

Omdat het hier om een relatief klein object gaat die in de oeverzone náást de aangrenzende watergang aangelegd zal worden, is er geen negatief effect op de onderhoudbaarheid van het watersysteem te verwachten.

Formeel is hier ook sprake van de realisatie van een object in de beschermingszone van een polderwaterkering. Echter, de vispassage raakt nog maar nét de beschermingszone. Daarnaast is het zo dat er tussen het waterstaatswerk en de vispassage een circa 8 m brede watergang aanwezig is. Enig negatief effect op de polderkade is dan ook niet te verwachten.

2.7 Relatie met vergunningen/meldingen en andere besluiten

Voor sommige activiteiten die binnen het project vallen, dient naast het projectplan een aparte vergunningen- of meldingsprocedure te worden opgestart. Deze vergunningen/meldingen zijn géén onderdeel van het projectplan en volgen een separate procedure.

Conform Bijlage II van het Besluit Omgevingsrecht (hoofdstuk II, artikel 2, lid 18a) is voor bouwwerken ten behoeve van de waterhuishouding geen omgevingsvergunning nodig, mits niet hoger dan 3 m en oppervlakte < 15 m². De afmetingen van de vislift blijven binnen deze afmetingen.

Conform Bijlage II van het Besluit Omgevingsrecht (hoofdstuk II, artikel 2, lid 18d) is voor ondergrondse buis- en leidingstelsels (in dit geval de persleiding) geen omgevingsvergunning nodig. Dit is ook met de gemeente Midden-Delfland afgestemd.

3. Wijze waarop het werk wordt uitgevoerd

3.1 Werkmethode

- Aanbrengen van fundering: palen op kleef, aangebracht d.m.v. drukken.
- Graafwerkzaamheden t.p.v. te plaatsen compartiment.
- Plaatsing van het (prefab) compartiment op de fundering.
- Plaatsing van een betonnen inlaat geplaatst. In de inlaat wordt een met de hand bediende afsluiter geplaatst. Aan de inlaat bovenstrooms wordt een 630 mm leiding geplaatst, met een verloop naar een 500 mm leiding, zodat deze aan het compartiment bevestigd kan worden.
- Benedenstrooms wordt er geen inlaat geplaatst. Bij deze situatie wordt er een 500 mm leiding direct in de sloot geplaatst met een handbediende afsluiter aan de slootzijde. De 500 mm leiding wordt vervolgens bevestigd aan het compartiment.
- Grond wordt aangevuld (laagsgewijs en met verdichting van elke 50 cm laag).
- Plaatsing hekwerk rondom het Vislift compartiment.
- Aansluiting van het Vislift compartiment aan een energievoorziening bij de bedieningskast van het gemaal.

3.2 Bouwlogistiek en planning

Verwachting is dat de uitvoering 10 weken duurt. Hierbij zullen de daadwerkelijke werkzaamheden beperkt blijven tot een aantal dagen, daarna zal het gaan om klein aansluitwerk, monitoring en afstellen van de vispassage. De planning is om de werkzaamheden in Q4 van 2020 uit te voeren.

Aanvoer van materieel en materiaal zal gebeuren middels de weg Abtswoude, Deze kan eenvoudig bereikt worden vanuit Delft. De weg Abtswoude is een openbare weg en tevens ook een waterkering, hierdoor zullen de werkzaamheden met zo licht mogelijk materieel worden uitgevoerd. De weg Abtswoude heeft een geringe breedte van 2,2 meter op sommige plaatsen. Ter plaatse van het gemaal is een parkeerterrein aanwezig waardoor er voldoende ruimte is voor het laden en lossen.

4. Beschrijving van de te treffen voorzieningen

4.1 Onderzoeken

In de voorbereiding van het project zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

Eco-effectscan

Uit de resultaten van de uitgevoerde eco-effectscan is naar voren gekomen:

"Ter plaatse van het gemaal Lage Abtswoudsepolder worden geen beschermde soorten verwacht. Voor beschermde soorten is geen aanvullend onderzoek nodig. Het gemaal valt wel binnen een NNN-gebied (NatuurNetwerkNederland). Deze gebieden zijn beschermd. Hiervoor dient een 'Nee, tenzij'-toets te worden opgesteld."

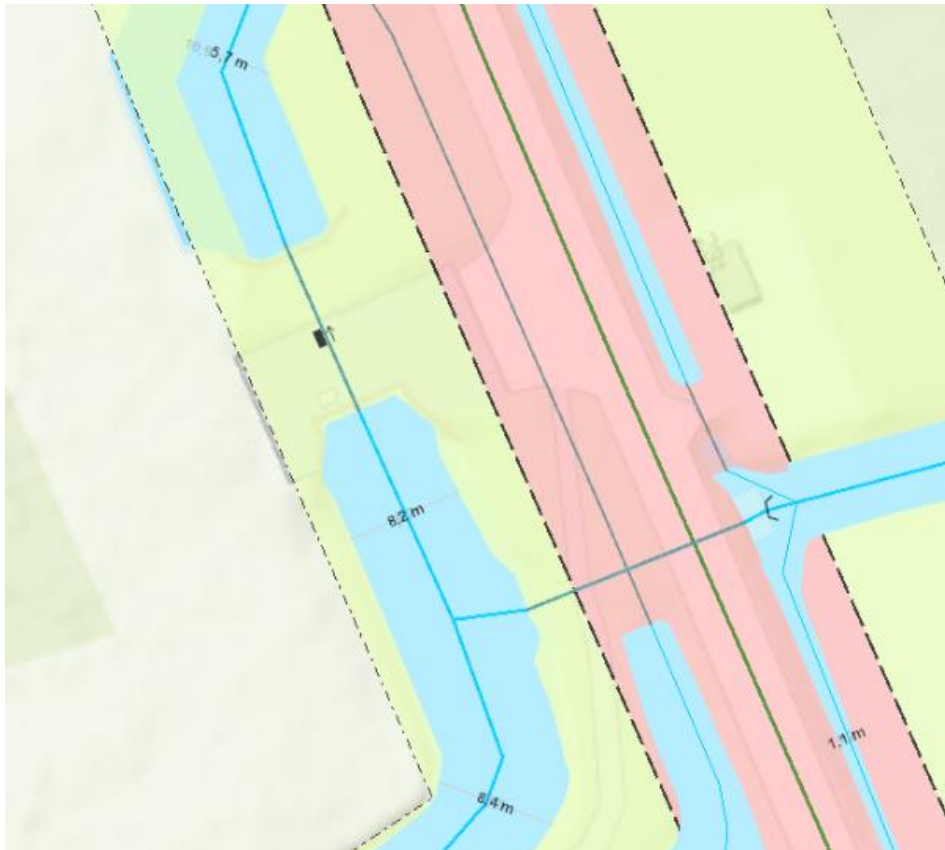
Ten aanzien van de 'Nee, tenzij'-toets is contact opgenomen met de Provincie Zuid-Holland en het volgende afgestemd: Aangezien de werkzaamheden een zeer klein oppervlak betreffen, de huidige natuurwaarde van dit oppervlak gering is, en de vislift grotendeels ondergronds komt te liggen, kan dit als een tijdelijke ingreep worden beschouwd. Hiermee hoeft de 'Nee, tenzij'-toets niet te worden doorlopen.

Kabels en leidingen

Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden wordt een Klic-melding uitgevoerd.

Waterkeringen

De werkzaamheden aan de vispassage vallen (net) binnen de beschermingszone van de polderkade. De werkzaamheden worden op ruime afstand van de waterkering (weg) uitgevoerd, en er ligt een sloot tussen de werklocatie en de waterkering en het hoogteverschil tussen de kruin en de werklocatie is gering (resp. -2,10 m en -2,80 m). Het plaatsen van de fundering (houten palen) wordt middels drukken aangebracht, wat nauwelijks tot verstoring van de grond leidt. De graafwerkzaamheden reiken ook niet dieper dan de watergang. Er wordt ook licht materieel ingezet om de werkzaamheden uit te voeren. De werkzaamheden zullen geen negatieve invloed op de stabiliteit van de waterkering hebben.

4.2 Beperken nadelige effecten

- *Logistiek*
De weg Abtswoude is een veel gebruikte sluiproute tussen Schiedam en Delft. Gezien de breedte van de weg kan het verkeer mogelijk gestremd worden tijdens aanvoer van materiaal en materieel. Indien nodig worden verkeersmaatregelen genomen. De aanvoer dient goed te worden afgestemd zodat materieel elkaar niet op de smalle weg hoeft te passeren. Ter plaatse van het gemaal is er ruimte genoeg voor passeren en lossen en laden.
- *Schades*
Omdat er bij een beschermingszone van een waterkering gewerkt gaat worden en aanvoer over deze kering plaats zal vinden, wordt er met zo licht mogelijk materieel gewerkt. Ook worden de palen op een trillings-arme methode aangebracht wat tot minder verstoringen in de grond zal leiden.
- *Bestaand gemaal*
Om ervoor te zorgen dat de werkzaamheden geen invloed hebben op het bestaande gemaal, is ervoor gekozen om een aparte schakelvoorziening te realiseren waar de vislift op wordt aangesloten. Hierdoor hoeven er geen aanpassingen gemaakt te worden aan het huidige besturings- en bedieningssysteem.

4.3 Monitoring tijdens uitvoering

De werkzaamheden zullen zo beperkt mogelijk blijven en in goed overleg met Staatsbosbeheer. Delfland zal hier extra op toezien. De daadwerkelijke werkzaamheden zullen beperkt blijven tot een aantal dagen.

5. Procedure

5.1 Betrokken partijen/vooroverleg

De werkzaamheden worden gerealiseerd op eigendom van Staatsbosbeheer en eigendom van Delfland. Met Staatsbosbeheer heeft overleg plaatsgevonden en er worden nadere afspraken gemaakt over de aankoop (of opstalrecht) van het gedeelte van het perceel dat Delfland in gebruik zal nemen.

5.2 Rechtsbescherming

Het besluit wordt bekendgemaakt door kennisgeving van de zakelijke inhoud daarvan in het digitale Waterschapsblad, met vermelding van het feit dat belanghebbenden gedurende een periode van 6 weken na bekendmaking een bezwaarschrift kunnen indienen bij Delfland. In de kennisgeving wordt ook vermeld waar en wanneer de stukken ter inzage worden gelegd.

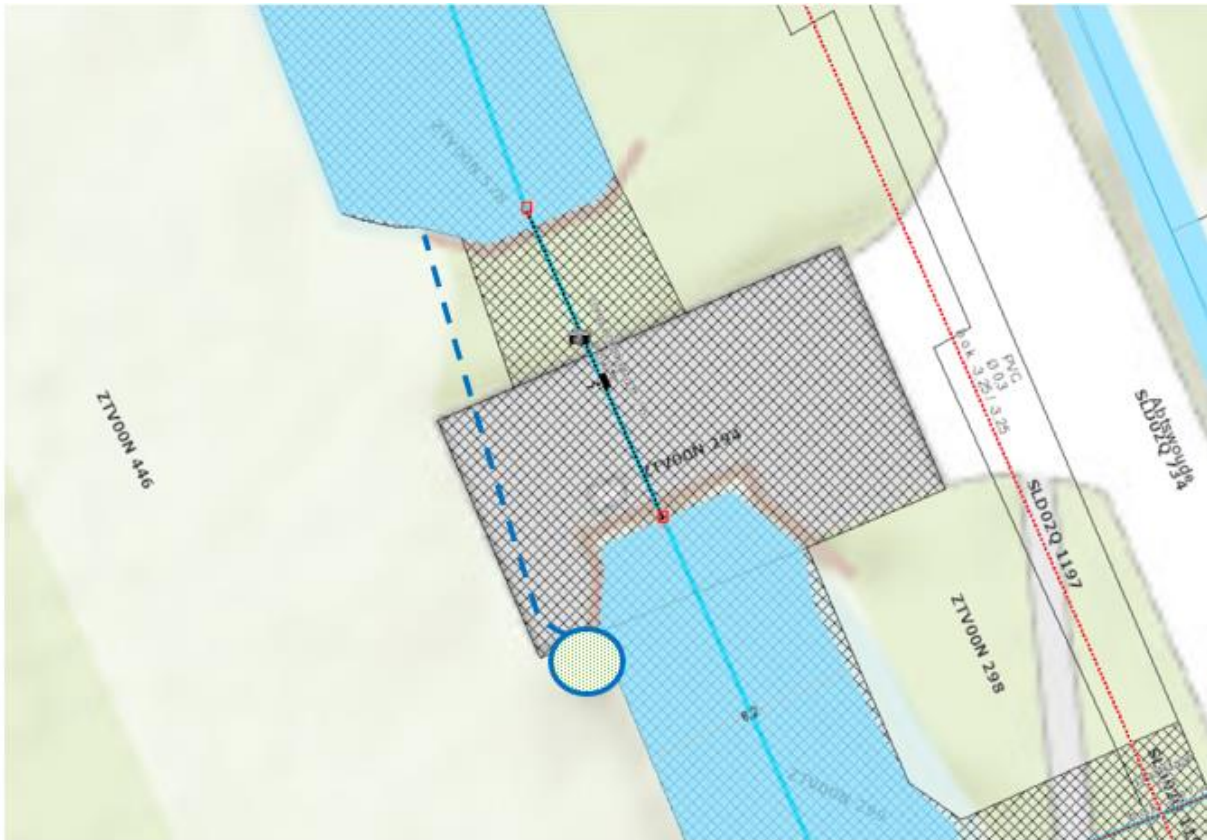
N.B. Op dit besluit is de Crisis- en Herstelwet van toepassing.

5.3 Financieel nadeel

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Verordening Nadeelcompensatie Hoogheemraadschap van Delfland.

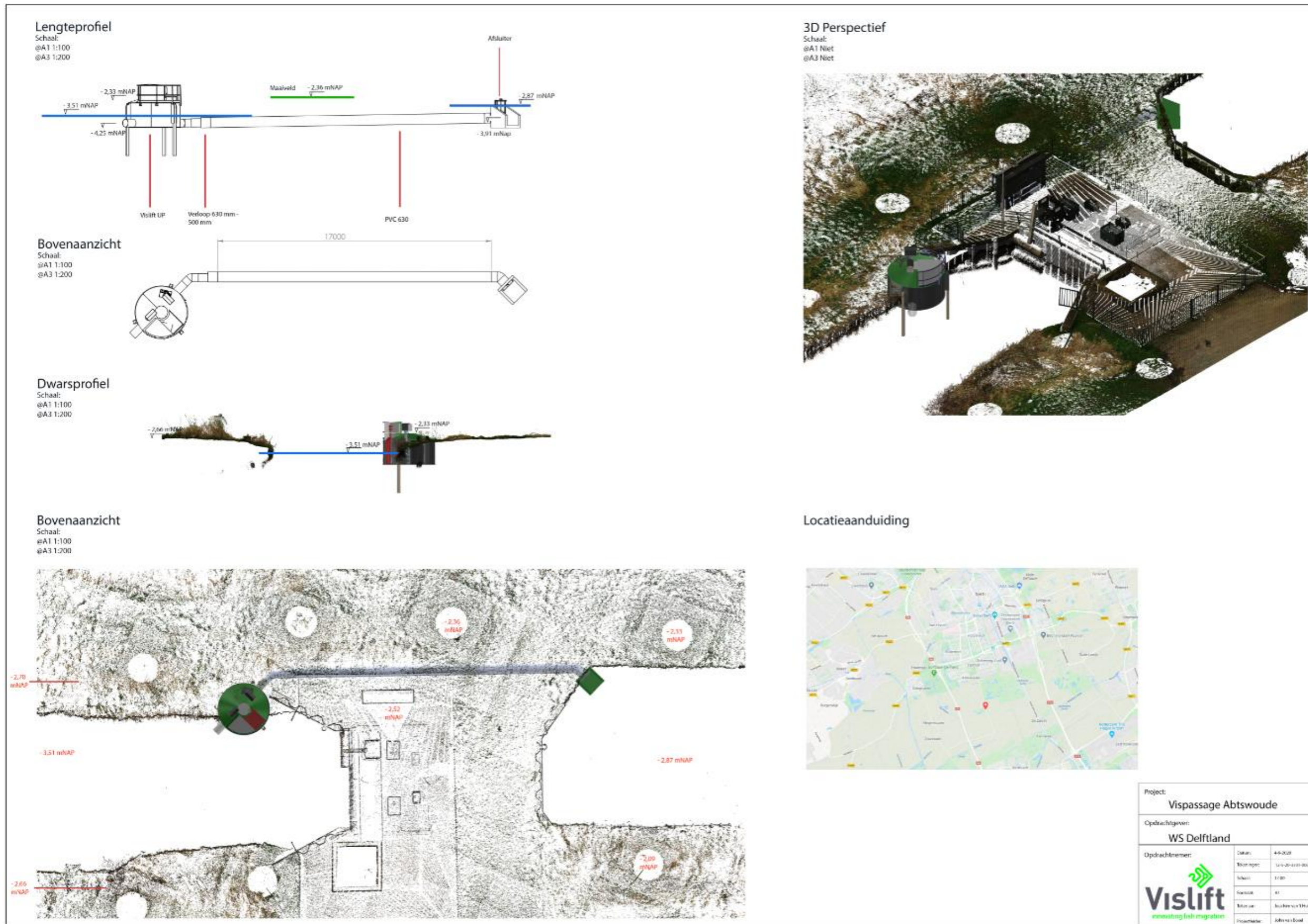
Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht kadastrale percelen

Perceelnummer	Perceel eigenaar	Opmerkingen
ZTV00N 294	Hoogheemraadschap van Delfland	Gemaal
ZTV00N 446	Staatsbosbeheer	
ZTV00N 528	Hoogheemraadschap van Delfland	Uitstroom, watergang

Bijlage 2: Schetsontwerp

Project: Vispassage Abtswoude	
Opdrachtgever: WS Delfland	
Opdrachtnummer:	200
Datum:	4-6-2020
Bekrager:	14-10-2020-0000
Schaal:	1:100
Bladzijde:	01
Betekening:	Beleidsplan 2017
Projectleider:	Johan van Donge